

TOIMINTAKERTOMUS 2024

K.H.RENLUNDIN

MUSEO

Leo Torppa Kaupunkinäkö. KHRM.

SISÄLLYS

1	K.H.Renlundin museo.....	3
2	Tilat.....	3
3	Näyttelytoiminta.....	5
4	Asiakaspalvelu, museokauppa ja näkyvyys.....	6
5	Yleisötyö.....	7
6	Kokoelmapalvelut	10
7	Alueellinen vastuumuseo.....	16
8	Henkilöstön koulutus ja asiantuntijuus.....	22
9	Henkilökunta.....	26

1. K.H.RENLUNDIN MUSEO

K.H.Renlundin museo on Kokkolan kaupunginmuseumuseo ja kaupungin taidemuseo, joka toimii kaupungin museaalisena asiantuntijana vastaten Kokkolan kaupungin huomattavien kulttuurihistoriallisten, arkisto- ja taidekokoelmien hallinnoinnista.

Museo on perustettu 1909 K.H.Renlundin testamenttilahjoituksen turvin.

Museo toimii alueellisena vastuumuseona Keski-Pohjanmaan maakunnassa vastaten alueellisen museotoiminnan edistämistehtävästä, alueellisesta kulttuuriympäristötehtävästä sekä alueellisesta taidemuseotehtävästä. Museon toimialueella on kahdeksan kuntaa: Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli.

Kokkolan kaupungin museopalveluina K.H.Renlundin museo on osa sivistystoimialaan kuuluvaa museopalveluiden vastuualueetta. Museopalveluissa on kaksi palveluyksikköä: K.H.Renlundin museo ja Kieppi Kokkolan luonnontieteellinen museo.

Museopalveluiden toimielimenä toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. Museopalveluiden vastuualueen johtaja on museopalvelujen johtaja, ja hänen esihenkilönään kulttuurijohtaja.

Vakituista henkilöstöä museolla on 16 vakanssia. Heidän ohellaan museossa työskenteli määräaikaista työntekijöitä, harjoittelijoita ja työllistettyjä.

Museon operatiivinen toiminta perustuu itseohjautuviin tiimeihin, joita ovat:

- Tuotantotiimi
- Kokoelmapalvelut
- Aluetiimi

Museon toimintaa toteutettiin suunnitelmallisesti ja budjettiraamiin pyrkien.

Vuoden 2024 aikana K.H.Renlundin museon kohteissa kävi vuoden aikana yhteensä **41 930 kävijää, joka on +97,5 % nousu aiempaan.**

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
27 002	24 507	13 880	11 031	17 919	21 232	41 930

2. TILAT

K.H.Renlundin museon toiminta on levittäytynyt useisiin toimipaikkoihin.

Museokohteet:

Roosin talo ja Suolamakasiini, Pitkäsillankatu 39
Museokortteli: Pedagogio, Lassanderin talo ja Näyttelyhalli,
Pitkäsillankatu 26-28
Fredrik ja Anna Draken koti (kotimuseo), Läntinen Kirkkokatu 20
Englantilainen venehuone ja barkassi, Englanninpuisto
Tolvmansgård Hakalax
Öjan kalastajamuseo, Öja
Hylkeenpyyntimuseo ja hyljevene, Tankar

Lohtajan kotiseutumuseo

Toimisto ja muut tilat:

Vingenkatu 18 A 2.krs
Forsnabban leipomo
Vihreä talo
Varvin tupa, Vanha varvi
Veturi

Kokoelmatilat:

Kokkolan kotiseutuarkisto, Vaasantie 1
Kokoelmatila, Teletalo, Lepokodinkatu 3
Gigantin kokoelmatila
Puimurihalli, Kaustinen

Museokohteista Roosin talo sekä Museokorttelin kohteet olivat ympärivuotisesti avoinna ti-su 11-16 ja to 11-18. Muut kohteet kesäaikaan sekä osa tilauksesta. Museon kaikkiin kohteisiin oli vapaa pääsy.

Kokoelmakeskushanke

Kaupungin kokoelmat on sijoitettu ulkopuolisilta vuokrattuihin tiloihin, jotka eivät täytä laatuvaatimuksia. Uusia kokoelmatiloja suunnitellaan vanhan varikon (Lataamo) alueelle. Toteutukseen edetään kaksivaiheisesti niin, että ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan vanhan osan peruskorjaus ja toisessa vaiheessa lisäosan uudisrakentaminen.

Nykyisen suunnittelun mukaan vanhaan osaan muuttavat taidekokoelmat, arkisto- ja valokuvakokoelmat sekä kotiseutuarkisto asiakastiloineen. Uudisrakennukseen sijoittuvat esinekokoelmat, konservaattorin tilat sekä logistiikkatilat. Vanhan osan osalta laadittiin Kokkolan kaupungin omana työnä arkkitehtuuripiirustukset, joiden pohjalta edetään vuoden 2025 aikana tekniseen suunnitteluun ja luvitukseen.

Peruskorjaus ja varsinainen rakentaminen ajoittuvat alustavan suunnitelman mukaan vuosille 2026–2027.

Remontointia Anna ja Fredrik Draken kodissa

Alkuvuodesta 2024 toteutettiin Draken residenssin asuintilojen pintaremontti ja kalustuspäivitys. Muutoksen suunnittelusta ja toteutuksen koordinoinnista vastasi taideamanuenssi Katriina Meller.

Muutoksia Roosin talolla

Kesällä 2024 käynnistettiin Roosin yläkerran päänäyttelyn uudistuksen suunnittelu. Työryhmässä toimivat kokoelma-amanuenssi Nina Axelqvist, taidekokoelma-amanuenssi Susanne Svenfors-Furu, näyttelyamanuenssi Elina Suutari (elokuuhun asti Elina Vuorimies) ja projektipäällikkönä toimiva taideamanuenssi Katriina Meller. Työryhmä tutustui kesäkuussa museopalveluiden johtaja Joanna Kurthin kanssa Pohjanmaan museon uudistettuun Hedmanin kerrokseen ja projektipäällikkö vieraili myös muissa benchmarking-kohteissa. Vuoden 2024 lopulla työryhmä esitteli uudistuksen konseptisuunnitelman. Uudistunut päänäyttely on aikataulutettu avautumaan vuoden 2026 aikana.

Syksyllä 2024 Roosin talossa aloitettiin myös alakerran muutostöiden suunnittelu. Museokaupan sijainti on koettu olevan epäkäytännöllinen ja samalla haluttiin parantaa yleisemmin asiakaskokemusta. Muutos koskee museokauppaa ja eteistiloja, sekä uusina tiloina lanseerattavia loungea ja asiakaspalveluvastaavan toimistoa.

Alakerran muutostöiden osalta museo teki yhteistyötä ammattikorkeakoulu Novian sisustussuunnitteluopiskelijoiden kanssa. Opiskelijoiden tekemistä projektistöistä saatiin ideoita, joita lopullisista suunnitelmista vastannut työryhmä hyödynsi. Työryhmään kuuluivat projektipäällikkönä taideamanuenssi Katriina Meller sekä asiakaspalveluvastaavat Petri Aspvik ja Monica Witting-Kangasniemi, museopalveluiden johtaja Joanna Kurth, ja muutoksen toteutussuunnitteluun osallistunut näyttelymestari Jere Laasasenaho. Alakerran muutostyöt valmistuvat kokonaisuudessaan vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä.

Muihin tiloihin kohdentuneet toimenpiteet

Suolamakasiini-rakennuksen alakerta tyhjennettiin huhtikuussa ja loppuvuoden aikana tiloista purettiin 80- ja 90-luvun rakenteet.

Näyttelyhallin keittiön remonttia jatkettiin asentamalla uudet keittiökaapit ja jääkaappi. Sähkötyöt, viimeistely ja lopputarkastus jäivät vuoden 2025 puolelle, samoin kuin uuden asiakaspalvelutiskin toteutus.

3. NÄYTTELYTOIMINTA

FM Elina Vuorimies näyttelyamanuenssin sijaisena 31.8. asti
1.9.alkaen näyttelyamanuenssi KTM Elina Suutari

Näyttelytoiminnan käytössä ovat Roosin talo sekä Museokorttelissa Pedagogio, Lassanderin talo ja Näyttelyhalli. Lisäksi näyttelyjä toteutetaan kaupungintalon aulaan. Osana alueellista vastuumuseotyötä toteutetaan kiertonäyttelytoimintaa paikkoihin, joissa pääsy museoon tai taiteen äärelle on haasteellista.

Pitkäkestoiset näyttelyt

Näkymiä 1800-luvulta (Roosin talon yläkerta)
Lassanderin talo
Fredrik ja Anna Draken koti, avoinna vain tilauksesta
Englantilainen barkassi ja venehuone
Lohtajan kotiseutumuseo Ohtakari
Öjan kalastajamuseo Öja
Hylkeenpyyntimuseo Tankar

Vaihtuvat näyttelyt

Roosin talo
Varjoissa, Anni Laukka, 26.1.–7.4.2024
Ja se sota oli kauhia 17.5. – 8.9.2024
Elämää Kokkolassa – Leo Torpan valokuvia 21.9.2024 – 5.1.2025

Näyttelyhalli
Hannu Karjalainen – Sketches of North, 20.9.2023 – 14.2.2024
Maailmojen välillä, Hanna Viitala & K Tschährä 1.3. – 26.5.2024
Näin se on nähtävä!, Elina Försti 7.6.–29.9.2024

SPÅR – reittejä Pohjoismaisesta taidekoulusta 11.10.2024-2.2.2025

Kaupungintalo

Lauma – Seppo Kalliokoski, 12.12.2023 – 31.5.2024

Reijo Meller - Oljy- ja kahvimaalauksia 3.6.-30 .8.2024

Gamla Karleby fågel- och naturvänner r.f.

Naturen sedd genom en lins - Luonto linssin läpi nähtynä,
3.9.2024 – 3.1.2025

Kiertonäyttelyt

Elina Warsta, Taakse vuorten, maitten, merien.

Näyttely oli esillä seuraavilla paikkakunnilla:

- o Lohtajan kirjasto, Metsäpellontie 2, 68230 LOHTAJA (3.4.–2.5.)
- o Toholammin kirjasto, Kirkkotie 2, 69300 TOHOLAMPI (8.5.–9.6.)
- o Kannuksen kirjasto, Valtakatu 27, 69100 KANNUS (11.6.–4.8.)
- o Ullavan kirjasto, Rahkosentie 246, 68390 RAHKONEN (6.8.–8.9.)
- o Lestijärven kirjasto, Lestintie 38, 69440 LESTIJÄRVI (10.9.–13.10.)
- o Kaustisen kirjasto, Kappelintie 13, 69600 KAUSTINEN (15.10.–17.11.)

Näyttelyvuoden Roosin talolla avasi kokkolalaisen kuvataiteilija Anni Laukan varjoinstallaatiot, jotka kommentoivat Ukrainan sotaa ja lapsia sodan keskellä. Sotateemaa tarkasteltiin vielä lisää kesänäyttelyssä - Ja se sota oli kauhia, jossa esitettiin Kokkolan kaupungin kokoelmiin kuuluvia, teoksia 1800-luvulta nykypäivään. Halkokarin kahakan 170-vuotispäivän inspiroimana syntynyt näyttely johdatti kävijänsä sodankäynnin tunnelmiin eri lähtökohdista kumpuavien tulkintojen siivittämänä. Loppuvuotta kohti siirryttäessä Roosin talolla oli esillä kävijäennätyksiä rikkonut, Leo ”Lella” Torpan (1932-2012) valokuvanäyttely, jossa nähtiin puolestaan vilaus menneen ajan kaupunkilaisten arjesta, sekä Kokkolan muuttuvia kaupunkinäkyelmiä.

Alkuvuodesta näyttelyhallilla Hannu Karjalaisen abstrakti, hypnoottinen ja leikittelevä videoinstallaatio tutki ihmisyiden ja ilmastonmuutoksen poliittisia, sosiaalisia ja taloudellisia kysymyksiä. Keväällä puolestaan yhdistyivät kahden visionäärisen taiteilijan, Hanna Viitalan ja K. Tschährän teokset näyttelyssä, jonka aiheet ammensivat alitajunnan syvyyksistä ja tiedostamattomasta. Kesällä paljon ilahtuneita kävijäkommentteja keräsi Alajärvellä asuvan kuvataiteilijan Elina Förstin värikylläinen iloittelu. Förstin maalausten lähtökohtana on lähiympäristön vanha pohjalainen rakennuskanta. Tutut harmaat ladot ja riihet olivat saaneet Förstin siveltimestä raikkaan väri- ja muotokylvyn. Näyttelyvuoden täydensi kymmenen nykytaiteilijan yhteisnäyttely, jossa tutkittiin Kokkolassa vuosina 1984—1918 toimineen Pohjoismaisen taidetkoulun vaikuttavaa perintöä kuvataiteen kansallisella ja kansainväliselläkin kentällä.

Alueellisena kiertonäyttelynä maakunnassa kiersi palkitun kuvittajan, Elina Warstan teoksista koostuva näyttely Taakse vuorten, maitten, merien. Näyttely oli esillä kuudella paikkakunnalla ja sen yhteydessä järjestettiin myös työpajatoimintaa.

4. ASIAKASPALVELU, MUSEOKAUPPA JA NÄKYVYYS

Asiakaspalvelu vastaava Monica Witting-Kangasniemi, Asiakaspalvelu vastaava Petri Aspvik

Asiakaspalvelu ja museokauppa

Asiakaspalvelussa työskentelevien tittelit muutettiin museoemännästä ja vahtimestarista asiakaspalveluvastaaviksi. Asiakaspalveluvastaavat vaihtoivat työpisteet keskenään, koska toinen asiakaspalvelu vastaavista suoritti oppisopimuksella Liiketoiminnan ammattitutkinnon Rastor instituutissa ja hyötyi työskennellä opiskelujen takia museokaupassa, Roosin talossa

Asiakaspalvelussa työskentelevien kahden vakituisen lisäksi museo hyödyntää tuntipalkkaisia ilta- ja viikonlopputyöntekijöitä, joiden avulla museokohteet pystytään pitämään avoinna kävijöille. Näiden lisäksi museon asiakaspalvelu työllistää sesonkiaikana kesätyöntekijöitä.

Museokaupassa jatkettiin muutostöitä. Museokaupan tavaratoimittajien tuotteet (komissiomyynti) pienennettiin edelleen ja joulukuussa tavaratoimittajien tuotteista ja komissiomyynistä luovuttiin kokonaan. Lisäksi vuoden aikana tehtiin suunnittelutyötä museokaupan sijainnin ja museon asiakaskierron muuttamiseksi.

13.4. 2024 K.H.Renlundin museo osallistui Keski-Pohjanmaan kirjamesseihin, kirja- ja magneettimyynti pisteellä, jonka järjesti ja toteutti Petri Aspvik yhdessä museoassistentti Milla Luokkalan kanssa.

Markkinointi, näkyvyys ja sosiaalinen media

Vuoden aikana museon logo ja kotisivut uudistettiin. Museolle luotiin myös kaupungin graafista ohjeistoa noudattava oma visuaalinen ilme printti- ja digimainoksiin.

Näyttelyjen ja tapahtumien viestintäkanavina edellisvuoden tapaan. Digimainoksin ja suurtulostebanderollein, joita asetetaan kirjaston lasieteiseen ja digimainokset julkaistaan kirjaston ja kaupungintalon näytöissä.

Museon näkyvyys ja markkinointi toteutui pääosin digitaalisesti sosiaalisen median, www-sivujen, e-kirjeen, blogin, Facebookin ja Instagramin kautta, mutta myös perinteisiä painotuotteita kuten julisteita on tehty. Museon e-kirje tehdään Liana-järjestelmässä. Sosiaalisen median tavoitteena on ollut avata yleisölle sekä näyttelyitä että museotyötä kulissien takana. Kävijämäärät kaikissa somekanavissa kasvoi merkittävästi aktiivisten päivitysten ansiosta.

Museo viestii näyttelyistään ja tapahtumistaan monikanavaisesti. Jatkuvässä käytössä olevia kanavia ovat sosiaalinen media, alueelliset ja valtakunnalliset tapahtumakalenterit, digi- ja printtimainokset, kotisivut, uutiskirjeet sekä mediaviestintä. Tapauskohtaisesti viestinnässä hyödynnettiin myös muita kanavia.

Museo viestii toiminnastaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vuoden aikana esiintyi poikkeustilanteita, joissa viestintää toteutettiin myös muilla kielillä. Esimerkiksi Anni Laukan *Varjoissa*-näyttely puhutteli erityisesti Kokkolan ukrainalaisia, joten näyttelyn viestintä toteutettiin myös ukrainaksi. Muita kieliryhmiä huomioitiin myös Museokorttelin Talvi- ja Syyspäivien tapahtumien viestinnässä.

5. YLEISÖTYÖ

yleisötyön amanuenssi teatteri-ilmaisun ohjaaja YAMK Sari Pasanen

Museokasvatus

Museokasvatuksen palveluvalikoimassa on kouluille, oppilaitoksille ja nuoremmille museovieraille suunnattuja pysyviä ja vuosittain vaihtuvia sisältöjä. Vuonna 2024 museokasvatukseen osallistui yhteensä 1270 henkilöä.

Vuoden 2024 pysyviä museokasvatuksen sisältöjä olivat opastukset Roosin talon ja museokorttelin historiaan (96 osallistujaa), historiallinen säätykävely (13 osallistujaa) ja VTS-kierrokset (68 osallistujaa). VTS-menetelmä (Visual Thinking Strategies) on ryhmän osallistamiseen perustuva keskustelevalta kuvatarkastelun menetelmä, joka on tilattavissa kaikkiin museon taidenäyttelyihin.

Vuoden vaihtuvia museokasvatuksen sisältöjä olivat:

- **Kuvien äärellä -opastus Taidetestaajille (297 osallistujaa)**
Museo osallistui ensimmäistä kertaa valtakunnalliseen Taidetestaajat-taidekasvatusohjelmaan.
Toiminnallisilla opastuksilla 8. luokkalaiset tutustuivat Elämää Kokkolassa ja Kultakauden aarteet -näyttelyihin.
- **Toiminnallinen kierros Elämää Kokkolassa -näyttelyyn (270 osallistujaa) / Rundvandring och aktiviteter på utställningen Livet i Karleby (138 osallistujaa)**
Kierroksella tutustuttiin valokuvauksen historiaan, Leo Torpan kuvaajauraan sekä menneeseen Kokkolaan. Opastuksen aikana osallistujat perehtyivät valokuvien tulkintaan, havaintojen tekemiseen ja kaupunkikuvan muutoksiin erilaisten tehtävien avulla. Kierros järjestettiin sekä suomeksi että ruotsiksi. Ruotsinkielisen kierroksen ohjasi Viktoria Viind.
- **Hermannin tunteellinen taito -työpaja (162 osallistujaa)**
Museo vastaa Kokkolan kaupungin Taitojen polku - kulttuurikasvatussuunnitelman 4.vuosiluokan kokonaisuudesta. Vuoden 2024 työpajassa oppilaat käsitelivät tunteita sarjakuvan keinoin. Vuonna 2025 työpaja uudistetaan ja sen sisältö sidotaan museon vaihtuviin näyttelyihin.
- **Matkalla kivikauteen -tehtävärata (157 osallistujaa)**
Kokkolan kaupunginkirjaston kanssa toteutettu tehtävärata kiersi Kokkolan, Kannuksen ja Toholammin kirjastoissa. Tehtävärata avasi näkymän kivikauden elämään tarinoiden, tiedon ja toiminnallisten tehtävien avulla.
- **Oppia kautta aikojen (69 osallistujaa)**
Vanhan ajan opettajattaren pitämä oppitunti koulunkäynnin ja pedagogian historiasta. Sisältöä jatkokehitetään vuonna 2025.

Museo viestii museokasvatuksen sisällöistä kotisivuillaan ja kahdesti vuodessa kouluille lähetettävässä uutiskirjeessä. Vuoden aikana viestintää kehitettiin. Kotisivuille lisättiin varauslomake, jonka kautta opettajat voivat varata museokasvatuksen sisältöjä ja museokasvatuksen tarjontaa selkeytettiin. Uutiskirje otettiin käyttöön myös ruotsiksi, täydentäen aiemmin saatavilla ollutta suomenkielistä versiota.

Tapahtumat

Vuoden 2024 aikana järjestettiin **42** tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä **2 839** henkilöä. Uusia tapahtumakonsepteja olivat Museokorttelin Talvi- ja Syyspäivä sekä Kesänavaus museopihalla.

Museokorttelin Talvipäivä (1.3.) ja **Museokorttelin Syyspäivä (18.10.)** olivat erityisesti lapsiperheille suunnattuja tapahtumia, jotka ajoittuivat koulujen lomaviikoille. Ne toteutettiin yhteistyössä Kiepin kanssa ja tarjosivat monipuolista ohjelmaa koko perheelle.

Kesänavaus museopihoilla (15.6.) oli kaksiosainen tapahtuma, joka järjestettiin yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa. Aamupäivällä museokorttelissa järjestettiin lapsiperheille suunnattuja työpajoja sekä kesämusaralli. Iltapäivällä tapahtuma siirtyi Roosin pihapiiriin, jossa aikuisille ja nuorille aikuisille oli tarjolla mm. musiikkiesityksiä sekä opastuksia Roosin talon näyttelyihin. Tapahtumassa huomioitiin monipuolisesti eri kävijäryhmät.

Taiteilijatapaamiset, kuraattorikierrokset ja erityisopastukset

1.2. klo 18–19 Anni Laukan taiteilijatapaaminen (Varjoissa)
5.4. klo 18–19 Katja Villemonteixin taiteilijatapaaminen (Maailmojen välillä)
8.6. klo 13–14 Katriina Mellerin kuraattorikierros (Ja se sota oli kauhia)
11.6. klo 18–19 Elina Förstin taiteilijatapaaminen (Näin se on nähtävä!)
13.9. klo 19–20 Elina Förstin taiteilijatapaaminen (Näin se on nähtävä!)
26.9. klo 18–19 Leo Torppa perheenjäsenten silmin -kierros
24.10. klo 18–19 Elina Vuorimiehen kuraattorikierros (SPÅR)
28.11. klo 18–19 Anna Puikon ja Nina Axelqvistin kuraattorikierros (Elämää Kokkolassa)

Lapsiperheille suunnatut tapahtumat

16.3. klo 13–15 Varjoissa-työpaja, ohjaaja Anni Laukka
3.4. klo 16.30–19 Takaa vuorten, maitten, merien -taidetyöpaja, ohjaaja Elina Warsta
1.3. klo 12–15 Museokorttelin Talvipäivä
13.8. klo 17–19 Takaa vuorten, maitten, merien -taidetyöpaja, ohjaaja Elina Warsta
18.10. klo 12–15 Museokorttelin Syyspäivä
7.11. klo 14–16 Takaa vuorten, maitten, merien -taidetyöpaja, ohjaaja Elina Warsta

Luennot ja seminaarit

6.6. klo 17–18 Kertomuksia barkassista –luento
7.9. klo 15–16 Keitä olivat Erik ja Anna-Lisa Fordell -luento, Kokkola-päivän tapahtuma

Viranomaistyöhön liittyvät tapahtumat

17.–18.9. Kansallinen vesimaisemaseminaari

Avoimien ovien päivät

3.8. klo 10–14 Avoimet ovet Fredrik ja Anna Draken kodissa
16.11. klo 10–14 Joulun Fredrik ja Anna Draken kodissa

Yhteistyössä toteutetut tapahtumat

24.2. klo 12-15 Kansainvälinen opaspäivä yhteistyössä Kokkolan Matkailuoppaiden kanssa
19.–28.4. Museomestarin yö – teatteriesitysten sarja
13.9. klo 11-21 Kaupan ja kulttuurin yön tapahtumat Roosilla ja museokorttelissa
15.6. klo 11-17 Kesänavaus museopihoilla yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa
12.9.; 3.10.; 21.11., Paikallishistorian luentosarja yhteistyössä Kokkolan seudun opiston kanssa

Muut

7.2. Sidosryhmätilaisuus

6. KOKOELMAPALVELUT

Kokoelmapalvelutiimi

Museon kokoelmatiimi ja tietopalvelutiimi yhdistyivät vuoden 2023 lopulla. Uuden tiimin nimeksi tuli kokoelmapalvelut. Kokoelmapalvelutiimin muodostavat kokoelma-amanuenssi, taidekokoelma-amanuenssi, tietopalveluamanuenssi, tutkimusamanuenssi, maakunta-amanuenssi ja museomestari.

Tiimi vastaa kokonaisvaltaisesti museon kokoelmahallinnasta ja -hoidosta sekä kokoelmin liittyvistä asiantuntija- ja asiakaspalvelutehtävistä. Tiimin jäsenet osallistuvat tiimin toimintaan kukin omiin toimenkuviinsa kirjattujen sisältöjen ja vastuiden mukaisesti.

Toimintavuonna kaikki kokoelmapalvelutiimin jäsenet osallistuivat uuden kokoelmakeskuksen suunnittelu- ja valmistelutyöhön. Kokoelmakeskukseen tullaan sijoittamaan kaikki kokoelmat ja niiden käsittelyyn liittyvät tilat.

Kokoelmapalvelut näyttely- ja julkaisutoiminnassa

Museon tietopalvelu- ja tutkimushenkilökunta on aktiivisesti osallistunut näyttelyohjelmiston suunnitteluun sekä erityisesti kulttuurihistoriallisten näyttelyiden suunnitteluun ja kuratoimiseen. Tietopalveluamanuenssi ja kokoelma-amanuenssi Nina Axelqvist ovat kuluneen vuoden aikana käyneet läpi hiljattain museolle lahjoitettua Leo Torpan valokuvakokoelmaa ja kuratoineet Torpan kuvista kootun *Elämää Kokkolassa* -näyttelyn. Suosittu näyttely oli esillä Roosin talolla kuluneen vuoden syksyllä.

Lisäksi tietopalvelu- ja tutkimusamanuenssit kuratoivat vuoden 2025 aikana avautuvan urheilu- ja liikuntahistoriallisen näyttelyn ja ovat kuluneen vuoden aikana osallistuneet näyttelyn valmisteluihin ja suunnitteluun.

Aluetyö ja verkostot

Museo on totuttuun tapaan tehnyt yhteistyötä Paikallishistorian erikoistietotoimiston ETT ry.:n kanssa. Erikoistietotoimisto ETT toimii yhteistyössä museon kanssa, tukien ja täydentäen museon sisältöjä ja palvelutarjontaa. Kuluneen vuoden aikana ETT on muun muassa koonnut Kokkolan sataman 200-vuotiseen historiaan liittyvää valokuvanäyttelyä, joka avautuu vuonna 2025. Näyttelyssä tullaan näkemään kuvia myös museon kokoelmista. Loppuvuodesta valmisteltiin yhdistyksen kirjastoaineiston ja arkistotyyppisen tutkimusaineiston siirtämistä museon kellariarkistosta (Vinge) yhdistyksen omiin tiloihin. Museon henkilökuntaa on mahdollisuuksien mukaan osallistunut yhdistykseen kuukausikokouksiin.

Museon Studia Generalia -luentosarja verkossa on saanut jatkoa kuluneen vuoden aikana. Kesällä 2023 Kälviän Marttakodilla oli esillä kulttuurihistoriallinen näyttely "*Kälviän Hagmanit - valokuvia Lucina Hagmanin perheestä ja pitäjästä*", jonka käsikirjoitus on kulttuurintutkija Maija Myllykankaan käsialaa. Museo oli osana alueellista vastuumuseotyötä mukana näyttelyn taustajoukoissa, ja yhteistyö on jatkunut kuluneen vuoden aikana. Myllykankaan näyttelyä varten keräämät kuvat ja käsikirjoitus on koottu kuvakertomukseksi ja julkaistu 17.5. museon Youtube-kanavalla osana Studia generalia -luentosarjaa. Myllykankaan luento tuo näyttelyn sisällöt saavutettavaksi laajemmalle yleisölle ajasta ja paikasta riippumatta. Luentoa on katsottu 1255 kertaa (6.2.2025).

Kulttuurihistorialliset esinekokoelmat ja valokuvakokoelmat

kokoelma-amanuenssi FM Nina Axelqvist

Kulttuurihistoriallinen kokoelmatyö ja kokoelmien digitointi

Vuoden 2024 aikana kokoelmatyön painopiste oli tulevaan kokoelmien muuttoon valmistautumisessa. Säilytystiloissa keskityttiin esinekokoelmien inventointiin ja vanhojen luettelointitietojen oikeellisuuden tarkistamiseen, esineiden luettelointiin ja valokuvaamiseen sekä kokoelmien pakkaamiseen. Edelleen jatkettiin tietohallintajärjestelmän vaihtoprosessin aikana syntyneen luettelointivelan purkamista sekä migraatioprosessin ulkopuolelle jätettyjen tietosisältöjen viemistä MuseumPlus-järjestelmään.

Tolvmsgården Hakalaxin kokoelmien luettelointia ja digitointia edistettiin korkeakouluharjoittelijan ja kesätyöntekijän avulla. Alakerran esineistö on nyt kokonaisuudessaan luetteloitu ja esinetiedot viety MuseumPlus-järjestelmään, mikä mahdollistaa kohteen avaamisen yleisölle kesällä 2025. Arkistotyyppisen aineiston, valokuvien ja yläkerran esineistön inventointi on vielä tekemättä.

Vuoden aikana MuseumPlus-järjestelmään vietiin yhteensä **652** uutta esinettä ja **66** valokuvaa objekti- ja kuvatietoineen.

Kulttuurihistoriallisten kokoelmien kartunta

Toimintavuoden kokoelmahankintamääräraha ohjattiin sovitusti ensisijaisesti kokoelmien muuttoon valmistautumiseen, minkä takia kulttuurihistoriallisten kokoelmien kartunta oli kokonaan lahjoitusten varassa ja lukumäärältään vaatimaton.

Kulttuurihistorialliset esinekokoelmat karttuivat vajaalla **30 yksittäisellä objektilla**, joista erikseen mainittavina Lucina Hagmanille kuuluneet kaksi kahvikannua.

Valokuvakokoelmat eivät vuoden 2024 aikana karttuneet uusilla kokonaisuuksilla, mutta Leo Torpan valokuvakokoelma täydentyi arviolta **noin 5 000 negatiivilla ja valokuvalla**.

Kokoelmapalvelut, ohjaus ja neuvonta

Esinekokoelmiin liittyviä kokoelma- ja tietopalvelupyyntöjä käsiteltiin vuoden aikana 34 kpl.

Valtaosa yhteydenotoista oli muiden museoiden, yksityishenkilöiden tai yhdistystoimijoiden tekemiä tiedusteluja koskien kokoelmia ja/tai esineitä, esinelahjoituksia, esinetunnistusta tai esineiden säilytystä ja säilytysolosuhteita.

Kokoelmatiimin jäseniä osallistui Fredrik ja Anna Draken kodin joulun valmisteluun kodin sisustamisen osalta.

Taidekokoelmat

taidekokoelma-amanuenssi FM Susanne Svenfors-Furu

Kokoelmatyö ja kokoelmien digitointi

Kokoelmatyössä on keskitytty teostietojen siirtämiseen Muusa - kokoelmahallintajärjestelmästä MuseumPlus -järjestelmään. Muusa irtisanottiin

31.12.2024 alkaen. Teoskorttien ja valokuvien lisäksi Muusasta on tallennettu raportit kokoelmittain helpottamaan teostietojen löytämistä siihen saakka, kunnes kaikki Muusassa olleet teostiedot on syötetty MuseumPlus -järjestelmään. Muusan irtisanominen vaikutti Finnassa julkaistuihin teoskuviin tietolähdemuutoksena. Vuoden aikana MuseumPlus -järjestelmään on ensisijaisesti syötetty Finnassa olevat tietueet (489 kpl) tietolähdemuutosta varten ja sen jälkeen jatkettu muilla teoksilla kronologisesti. Museon Finna -näkyvässä on vuoden aikana rekisteröitynyt **478 käyntiä**.

Taidesäilytystilassa työskentely on ahtauden takia äärimmäisen haastavaa. Työ on suurimmilta osin koostunut yleisjärjestelyn ja teosturvallisuuden parantamisesta sekä teoslainavalmisteluista.

Taidekokoelmien kartunta

Museolle vuonna 2020 talletettu, Pohjoismaisen taidekoulun säätiön omistama Elke ja Werner Zimmerin lahjoituskokoelma, siirtyi kaupungin omistukseen säätiön muuttaessa talletuksen lahjoitukseksi. Tämän sekä muutamien yksittäisten lahjoitusten lisäksi taidekokoelmat karttuivat tärkeän teoshankinnan myötä. Näyttelyhallissa esillä olleesta Spår -näyttelystä hankittiin kaksi veistosta paikalliselta kuvanveistäjältä Riku Riipalta, jonka taidetta ei ennestään ollut edustettuna kokoelmissa.

Lahjoitukset:

- Elke ja Werner Zimmerin lahjoituskokoelma, 281 kpl taideteoksia
- Mika Seppälä, 5 kpl akryylimaalauksia
- Enni Id, 6 kpl öljymaalauksia sekä maalattu kori
- Tyyne Esko, 5 kpl öljymaalauksia

Hankinnat:

- Riku Riippa, 2 kpl puuveistoksia

Kokoelmien liikkuvuus

Teoslainoja on myönnetty vuonna 2024 lähinnä ITE-kokoelmasta. Sen lisäksi kokoelmateoksia on ollut esillä myös museon omissa näyttelyissä.

Teoslainat:

- Ahti Tyysteri, 3 kpl puuveistoksia (ITE-kokoelma), pitkäaikaislaina 19.1.2014 lähtien, Middle of Nowhere -taidepuisto, Hyvinkää
- Risto Pelkonen, 80 kpl kaarnaveistoksia (ITE-kokoelma), Risto Pelkonen – Tuohelan kylän väki, pitkäaikaislaina 29.1.2024 lähtien, HUS, Helsinki
- Eero Järnefelt, 1 kpl maalaus (K.H.Renlundin kokoelma), Eero Järnefelt, 5.4.-1.9.2024, Ateneum, Helsinki sekä Eero Järnefelt, 23.11.2024–25.5.2025, Tikanojan taidekoti, Vaasa
- Erkki Nousiainen, 37 kpl keramiikkateoksia (ITE-kokoelma), Saven karnevaali, 5.10.2024–12.1.2025, Taide- ja museokeskus Sinkka, Kerava

Teossijoitukset:

- 2 teosta sijoitettu Musiikkikeskus Snellmanin tiloihin.

Julkinen taide

Musiikkikeskus Snellmanin laajennus valmistui kesällä. Rakennushankkeen taidehankinta koostui vanhan prosenttitaidehankinnan (Kain Tapperin Luonnon tuntu

I -veistoksen) konservoinnista sekä uudesta tilaustyöstä; Tiina Laasosen veistos Ilma, jota hengitän. Molemmat valmistuivat musiikkikeskuksen vihkiäisiin 7.9.2024. Myös Donnerska koulun taidehankinta valmistui. Tom Tiaisen maalaus Rötterna håller – vingarna bär sijoitettiin pysyvästi koulun ruokasaliin.

Taidekokoelma-amanuessi osallistui julkisen taiteen sijoittamisen työryhmän työskentelyyn.

Käsikirjasto ja historiallinen kirjakokoelma

tutkimusamanuessi FM Erik Engberg

Museon kirjastoa on täydennetty ostoin ja vastaanotetuin lahjoituksin kuten aiemmin. Luetteloituja niteitä kertyi vuoden aikana 74 kpl. Museon käsikirjastoon kuuluu 2 584 sähköiseen järjestelmään luetteloitua nidettä (kirjat ja muu aineisto) sekä lisäksi pienempiä lahjoitus- ja erilliskokoelmia. Luetteloimattomia kirjoja on edelleen jonossa paljon, mutta loppuvuodesta luetteloinnissa suureksi avuksi on ollut työllistetty henkilö. Käsikirjaston luettelointityön ulkoistaminen kaupunginkirjastolle ei tällä hetkellä ole mahdollista samalla tavalla kuin aikaisempina vuosina.

Historialliseen kirjakokoelmaan kuuluu 3 730 numeroitua kirjaa. Museo poistaa vuosittain kymmeniä sekundääristä arvoa olevia kirjoja kokoelmapoliittista ja -hoidollisista syistä. Vuoden 2024 aikana vastaanotettiin lahjoituksena vuoden 1832 raamattu, jonka käyttöhistoria liittyy Lohtajan seurakuntaan.

Kokkolan kotiseutuarkisto ja historiallinen asiakirjakokoelma

tietopalveluamanuessi, FM Anna Katriina Puikko

Tietopalveluamanuessi vastaa museon historiallisesta asiakirjakokoelmasta sekä yhteistyössä kokoelmapalvelutiimin kanssa myös Kokkolan kotiseutuarkiston hoitamisesta

Kokkolan kotiseutuarkisto

Kokkolan kotiseutuarkisto ottaa vastaan, järjestää, säilyttää ja asettaa saataville paikallisuonteista aineistoa muun muassa kotiseutu- ja historiantutkimusta varten. Arkisto sisältää esimerkiksi paikallisten yhdistysten, liikelaitosten ja yksityishenkilöiden arkistoaineistoja. Kotiseutuarkisto on vuoden 2024 aikana ollut avoinna sopimuksesta, pääosin torstaisin. Asiakaskäyntejä kirjattiin yhteensä 31. Aineistosta on tehty myös sähköposti- ja puhelintiedusteluja, ja sitä on käytetty museon tietopalvelussa. Lisäksi asiakkaille on annettu neuvoja arkistoaineiston seulomisesta, järjestämisestä ja säilyttämisestä.

Kokoelmatyö ja toiminnan kehittäminen

Museon historiallinen asiakirjakokoelma on karttunut kuluneen vuoden aikana muutamilla lahjoituksilla. Kotiseutuarkistoon on saatu lahjoituksia neljältä uudelta arkistonmuodostajalta, joista mainittakoon esimerkkinä Kokkolan Orkesteriyhdistys ry.:n / Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin huomattava arkistoaineisto. Lisäksi vanhoista arkistonmuodostajista seitsemän on tehnyt täydennyksiä arkistoaineistoonsa.

Kokoelmatyössä on kuluneen vuoden aikana alettu valmistautua kokoelmatilojen muuttoon. Kuva- ja tietopalvelu, kotiseutuarkisto sekä muut kokoelmiin liittyvät palvelut sulkeutuvat kevään 2025 aikana ja avautuvat uudestaan, kun muutto on

tehty. Kokoelmissa on paljon vuosikymmenten aikana syntyneitä hoitovelkaa, esimerkiksi historiallista asiakirja-aineistoa ei ole aiemmin luetteloitu kokoelmanhallintajärjestelmään. Uuden järjestelmän käyttöönoton myötä luettelointityö on mahdollistunut ja sitä on aloitettu kuluneen vuoden aikana. Muuton yhteydessä tehtävän aineiston inventoinnin, järjestämisen, luetteloinnin ja digitoinnin kautta parannetaan kokoelmien saatavuutta ja käytettävyyttä tulevaisuudessa.

Museo valmistautuu muuttoon myös kotiseutuarkiston osalta ja on alkanut kuluneen vuoden aikana käydä läpi arkiston aineistoja ja niihin liittyviä sopimuksia. Arkistossa on sekä lahjoitus- että talletussopimuksilla vastaanotettua aineistoa. Kirjasto-, arkisto- ja museoalan nykykäytäntöihin kuuluu pääasiassa vain sellaisen aineiston vastaanottaminen, jonka mukana siirtyy aineiston täysimittainen omistajuus ja siten hallinta- ja käyttöoikeus sekä -vastuut voimassa olevan lainsäädännön puitteissa. Käytäntöjen taustalla on paitsi tekijänoikeuksien ja tietosuojan parempi huomioiminen, myös aineiston saavutettavuuden ja käytettävyyden varmistaminen osana julkista palvelua. Myös Kansallisarkiston suositus kotiseutuarkistoille on ollut, että talletussopimuksia ei tehtäisi.

Kuluneen vuoden aikana talletussopimuksia on alettu purkaa ja työ jatkuu vuoden 2025 aikana. Halutessaan aineiston tallettaja voi tehdä päätöksen aineiston lahjoittamisesta kotiseutuarkistolle.

Tietopalvelu

tietopalveluamanuenssi, FM Anna Katriina Puikko

Osana kokoelmapalvelutiimiä toimiva tietopalveluamanuenssi koordinoi museon tuottamaa kuva- ja tietopalvelua sekä toimittaa aineistoja museon omaan käyttöön kuten näyttelyihin, julkaisuihin ja viranomaistyön taustaksi. Toimenkuvaan kuuluu myös kulttuuriperinnön tallentamisen sekä kokoelmien saatavuuden ja käytettävyyden edistäminen.

Tieto- ja kuvapalvelu

Tietopalvelulle keskeisimmät kokoelmat ovat museon valokuvakokoelmat ja historiallinen asiakirjakokoelma. Tietopalvelutyössä hyödynnetään myös esimerkiksi museon tutkimusarkistoa ja käsikirjastoa sekä erilaisia verkkotietokantoja.

Vuoden 2024 aikana kuva- ja tietopalvelupyynnöitä kirjattiin edellisvuotta enemmän, 116 kappaletta. (Kirjauksessa yksi kuvapalvelupyynnö saattaa koskea montaa eri kuvaa tai yhteen tietopalvelupyynnöön saattaa sisältyä monia kysymyksiä.) Kiinnostavia aiheita ovat olleet esimerkiksi omat sukujuuret ja suvun asuinpaikat sekä vanhat huvilat ja muut rakennukset. Myös Kokkolan merellinen historia kuten Halkokarin kahakka, Ykspihlaja satamineen, Tankar ja salakuljetus ovat kiinnostaneet tuttuun tapaan. Myös museon kokoelmissa olevien taideteosten kuvia on kysytty säännöllisesti.

Kuva- ja tietopalvelun kautta aineistoa on välitetty niin Suomeen kuin ulkomaille. Yksityiskäytön lisäksi kuvia ja tietoja on kysytty pääasiassa tutkimukseen ja opetukseen, kirjoihin, tieteellisiin artikkeleihin, sanoma- ja aikakauslehtiin sekä verkkokäyttöön. Paikallisesti näkyvänä esimerkkinä museon kuvapalveluista mainittakoon kaupungin uudet linja-autopysäkit. Kokkolan kaupunki on kuluneen vuoden aikana tilannut kuvasuurenokset kahdeksaan uusittuun linja-autopysäkkiin edellisvuosien kuvapysäkkien jatkoksi. Uusia pysäkkejä on tullut muun muassa Koivuhakaan, Ykspihlajaan, Rautatienkadulle ja Tehtaankadulle. Lisäksi kuvia museon kokoelmista on keväältä 2024 asti nähty viikoittain Kokkola-lehdessä ”Wanha kuva” -palstalla. Lehtipalsta on toiminut vuorovaikutteisesti niin, että myös museo on voinut saada yleisöltä tietoa kuvista.

Tutkimustoiminta

tutkimusamaneuensi FM Erik Engberg

Tutkimusamaneuensi on vastannut museon tutkimustyön ylläpidosta, koordinoinnista ja kehittämisestä. Tehtäväkokonaisuuteen sisältyy julkaisutoiminta ja tutkimushankkeet, nykydokumentointi, aineettoman kulttuuriperinnön tallennuksen edistäminen, historiatoimikunnan sihteeri- ja koordinoititehtävät sekä henkilökunnan käsikirjaston ja historiallisen kirjakokoelman hoito.

Tutkimusaineistot, tallennustyö ja nykydokumentointi

Osana muuttuvan kaupunkikuvan dokumentointia valokuvattiin muun muassa rakenteilla olevaa Taidetalo Renlundin pihaa, Kustaa II Aadolfin patsasta Englanninpuistossa sekä hieman laajempina toteutuksina vuonna 2025 osittain purettavaa urheilutaltoa (julkisivut) ja sen tuntumassa rakenteilla olevaa Kokkolan Urheilupuistoa.

Alalla pitkään toiminutta asiantuntija Risto Känsälää haastateltiin teemassa ”työura museoalalla”. Känsälä on toiminut etenkin rakennetun kulttuuriympäristön ja paikallismuseotyön tehtävissä sekä arkistoihin ja tutkimukseen liittyvissä tehtävissä. Haastattelu liitettiin museon nykydokumentointikokoelmaan.

Pitkän tähtäimen tavoitteena on ollut syventää yhteistyötä niin sanotussa TAKO-toiminnassa (museoiden valtakunnallinen tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto). K.H.Renlundin museo on 2010-luvun alusta kohdistanut tallennustoimintansa valtakunnallisen tallennustyönjaon kategoriaan ”tuotanto, palvelut ja työelämä”, jonka puitteissa myös yllä mainittu haastatteluaihe valikoitui. Museo ei ole vielä tehnyt virallista sopimusta työnjaosta, eikä se ole pakollista. On kuitenkin katsottu, että tämän osa-alueen museoidenväliseen yhteistyöhön on hyvä panostaa, koska se tukee museon perustoimintaa. Loppuvuodesta K.H.Renlundin museo jätti virallisen jäsenhakemuksensa vasta perustettuun TAKO-yhdistykseen, jonka on määrä edistää tallennus- ja kokoelmayhteistyötä entistä järjestelmällisemmin ja toisella rahoituspohjalla.

Turkistarhauksen dokumentointihankkeelle rahoitus

Keskittien säätiö myönsi museolle rahoituksen Turkistarhaus murroksessa -hankkeelle. Vuosina 2025–2026 toteutettavaan hankkeeseen palkataan projektityöntekijä, joka dokumentoi alueen turkistarhausta nykypäivän ilmiönä haastatteluin, muistiinpanoin ja valokuvin. Hankkeessa tehdään myös elinkeinohaaran historiaselvitys ja mahdollisesti kokoelmahankintoja.

Urheilu- ja liikunta-aiheinen näyttely

Huhtikuussa 2025 avautuvan kulttuurihistoriallisen näyttelyn suunnittelua, aineistonkeruuta ja kirjoittamista jatkettiin museon näyttelytyöryhmässä. Museolta löytyy aihepiiriin jonkin verran mielenkiintoista arkisto- ja valokuva-aineistoa sekä esineistöä, mutta seurayhteistyö on näyttelyn toteuttamisessa tärkeässä roolissa. Osana näyttelyn pohjustamista toteutettiin projekti, jossa asiantuntija Petri Harsunen keräsi tietoa alueen vanhoista ja nykyisistä urheilupaikoista. Kesällä järjestettiin somekilpailu, jossa kerättiin urheilu- ja liikunta-aiheisia valokuvia.

Historiatoimikunta

Toimintavuonna laadittiin tarkempi suunnitelma Kälviän, Lohtajan ja Ullavan historian julkaisuhankkeeseen sekä kilpailutettiin hankkeen toteuttaja. Tutkijaksi ja kirjoittajaksi valittiin historioitsija Ville Eerola Helsingistä. Historiatoimikunta toimii hankkeen ohjausryhmänä.

Kuntahistoriallinen teoksen on määrä olla Kokkolan kaupungilla julkaisuvalmiina aikavälillä 2027–2029 välillä, jolloin kuntaliitoksesta on kulunut 20 vuotta (päätös 2007, voimaan 2009).

Muut julkaisuhankkeet

Museo edisti kouluneuvos Peter Johnsonin aloitteesta kahden Kaupungin julkaiseman vanhan teoksen uudelleenjulkaisemista sähköisessä ja painetussa muodossa:

Gamlakarleby svenska folkskola (alkup. 1924) sekä *Kokkolan kaupungin kansakoulut 1874–1974* (kaksikielinen, alkup. 1974). Sähköisessä muodossa olevat PDF-julkaisut löytyvät jatkossa museon verkkosivuilta, sivulla ”Kulttuuriperinnön ja historian tutkimusta” ja painoversiot ovat myynnissä museokaupassa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta nimesi työryhmän koordinoimaan uuden kouluhistoriallisen teoksen tuottamista. Työn alla on tutkimus vuosia 1874–2024 käsittelevään julkaisuun. Tutkija-kirjoittajina toimivat Peter Johnson ja Ville Valkama, joiden kanssa kaupunki on tehnyt aiesopimuksen teoksen julkaisemisesta. Museon asiantuntijaedustajina hankkeessa toimivat museopalveluiden johtaja ja tutkimusamanuenssi.

7. ALUEELLINEN VASTUUMUSEO

K.H.Renlundin museo toimii alueellisena vastuumuseona Keski-Pohjanmaalla ja sitoutuu museolain mukaisesti hoitamaan kolmea ydintehtävää, jotka ovat

- museotoiminnan edistäminen alueella
- kulttuuriympäristötehtävä
- alueellinen taidemuseotehtävä

Tehtävän hoitoa varten laaditussa alueellisessa suunnitelmassa vuosille 2023 – 2026 painottuivat kaikkien vastuiden osalta seuraavat tehtäväalueet:

1. Kehittäminen ja verkostot
2. Tieto ja digitalisaatio
3. Alueelliset palvelut

Kulttuuriympäristötehtävässä painottuu asiantuntijaviranomaistyö, jonka puitteissa lausuntoja alueiden käyttöön laadittiin vuonna 2024 yhteensä 485. Pääosin kyse oli metsänkäytöstä, kaavoituksesta, ympäristövaikutusten arviointimenettelyistä sekä rakennus- ja purkulupa- sekä poikkeamislupamenettelyistä. Lausuntoja 2018-2023:

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
67	61	287	323	302	306	485

Alueellisen vastuumuseon tehtävien vastuujako on henkilöstön keskuudessa sovittu seuraavasti: maakunta-amanuenssi (alueellinen museotyö ja kulttuuriympäristön suojelu maakunnassa), arkeologi (arkeologia Kokkolassa ja maakunnassa), kulttuuriympäristöamanuenssi (kulttuuriympäristön suojelu Kokkolassa, vesirajan

kulttuuriympäristö ja restauroinnin neuvonta) ja aluetaideamanuenssi (visuaalinen kulttuuri ja taide maakunnassa).

Alueellinen museotyö ja rakennetun kulttuuriympäristön suojele

FM Risto Käsälä 30.5. saakka, maakunta-amanuenssi FM Pirkko Järvelä 2.7. alkaen

Maakunta-amanuenssin toiminnallisiin tehtäviin kuuluvat vastuut alueellisesta museotoiminnasta ja kulttuuriympäristön hoidosta maakunnassa. Tehtävät kohdentuvat:

- Museotoiminnan edistäminen Keski-Pohjanmaan alueella
- Kulttuuriympäristötehtävä: Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola: Kälviä, Lohtaja, Ullava, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli

Alueellinen museotoiminta sekä neuvonta ja ohjaus

Yhteensä vuoden aikana tehtiin **25 paikallismuseokäyntiä** tavaten aina paikallisten yhdistysten edustajia. Näiden lisäksi tehtiin seitsemän kotiseutuarkistokäyntiä sekä rakennuskulttuuriin ja kulttuuriympäristöihin liittyviä käyntejä.

Neuvonta ja ohjaustehtävät liittyivät ennen kaikkea paikallismuseoiden hankeavustusten käytön neuvontaan ja ohjaukseen. Lisäksi tehtiin käyntejä museorakennusten kunnostamiseen liittyen sekä aloitettiin museokohtaisten työkirjojen laatiminen, joista kaksi valmistui vuoden 2024 aikana. Muutamien kanssa työkirjan laatiminen on aloitettu, ja työ jatkuu vuoden 2025 aikana.

Kehittäminen ja verkostot

Aineettoman kulttuuriperinnön edistämiseksi verkostoyhteistyötä jatkettiin Kansanmusiikki-instituutti ry:n kanssa.

Yhteistyötä ja tiedon vaihtoa tehdään Vaasan ja Seinäjoen museoiden kollegoiden kanssa sekä kansallisella tasolla maakuntatutkijoiden verkostossa. Maakunta-amanuenssi on asiantuntijajäsenenä Suomen Kotiseutuliiton paikallisen kulttuuriperintöjaostossa.

Kulttuuriympäristöä koskevassa yhteistyössä keskeiset yhteistyötahot ovat etenkin Museovirasto ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Rakennussuojeluun liittyvän kehittämistyön osalta yhteistyötä on tehty Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa, joka koordinoi rakennussuojelun kehittämistä ympäristöhallinnossa yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

Tieto ja digitalisaatio

Museon uusi kokoelmahallintajärjestelmä Museum Plus on otettu vaiheittain käyttöön. Tavoitteena on, että alueen paikallismuseoiden kokoelmat voitaisiin lähivuosina luetteloida alueellisen vastuumuseon kokoelmahallintajärjestelmään. Museum Plussan ominaisuuksia on esitelty muutamille yhdistyksille.

Vuoden 2024 aikana on yhdessä Seinäjoen ja Vaasan museoiden sekä Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä Pohjanmaan liittojen kanssa jatkettu KIOSKI-rakennusinventointisovelluksen kehittämistä. Sovelluksen palveluntarjoaja on Tmi Hilla Tarjanteelta. KIOSKI:n kehittämishankkeet KIOSKI avoimeksi ja KIOSKI siistiksi päättyivät alkusyksystä ja hankkeen tuloksia esiteltiin loppuvuodesta maakuntaliitoille.

Kulttuuriympäristön tiedonhallintaan liittyen maakunta-amanuenssi on osallistunut ympäristöministeriön koordinoimaan kulttuuriympäristön tietokomponenttikirjaston jatkokehitys- työpajoihin.

Maakunnallisen kulttuuriympäristön viranomaistehtävä

Maakunnan kunnista sekä Kälviän, Lohtajan ja Ullavan alueilta lausuntoja kaavoitukseen, ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, sekä rakennuslupa-, purkulupa- ja poikkeamislupamenettelyyn liittyen tuli maakunta-amanuenssin valmisteltavaksi yhteensä 27.

Lisäksi maakuntamuseon edustaja osallistui kaavoitusta koskeviin viranomais- ja työneuvotteluihin sekä seurantaryhmien kokouksiin, joita oli 17. Maakunta-amanuenssi teki vuoden aikana myös kuusi rakennuskatselmusta.

Kuten aiempina vuosina viranomaisneuvotteluissa ja maakuntaa koskevissa kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointiprosesseissa on korostunut tuulivoimahankkeiden vireilletulo sekä niihin liittyvät sähkönsiirtohankkeet.

Keski-Pohjanmaan liitto valmistelee 6. vaihemaakuntakaavaa, jossa teemoina ovat mm. tuulivoiman rakentaminen sekä virkistys. Myös kulttuuriympäristön liittyvää teemaa täydennetään ja sitä varten liitto on laatimassa selvitystä maakunnan modernista rakennusperinnöstä. Museon edustajat ovat mukana selvityksen työryhmässä ja lisäksi tuulivoimarakentamiseen liittyvän maisemaselvityksen ohjausryhmässä.

Lohtajan kotiseutumuseo

Museoon palkattiin neljäksi viikoksi kaksi kesäharjoittelijaa, joka siivosivat museota, ottivat kokoelmaesineistä mittoja ja kirjasivat muita tietoja kenttäkortteihin sekä opastivat museovieraita.

Kesäaukiolon lisäksi museo oli avoinna 24.8., jolloin museon pihapiirissä järjestettiin Lohtajan kotiseutumarkkinat.

Arkeologia

arkeologi FT Lauri Skantsi, museotoimenjohtajan sijainen 31.8. asti

Viranomaistehtävä

Arkeologiassa viranomaistehtävä vei Alva-työajasta suurimman osan, 76 %. Tähän työaikaan kuului viranomaistyön eli lausuntojen ja kannanottojen valmistelu ja kirjoittaminen ja niitä varten tehdyt maastoretket, keskustelut, viranomaisneuvottelut, eri hankkeiden seurantaryhmien kokouksiin osallistuminen ja tapaamiset eri toimijoiden kanssa, sekä ohjaus ja neuvonta.

Lausunnoista 71% liittyi metsätalouteen. Loput lausunnot ja kannanotot koskivat kaavoitusta, YVA-ohjelmia ja -selostuksia, tuulivoimaa, aurinkovoimaa, kaivosteollisuutta, malminetsintää, kaivuulupia, ympäristölupia, maa-aineksen ottoa, sähkönsiirtoa, maakaapelointia, tiehankkeita ja muita maankäyttö- ja rakennushankkeita. Yhteensä kirjallisia lausuntoja ja kannanottoja kirjoitettiin vuoden aikana 452. Näistä 38% kohdistui Kokkolan kaupungin alueelle (Kälviä, Lohtaja ja Ullava mukaan lukien), mikä on vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhteensä vuoden aikana tehtiin 32 maastoretkeä. Niihin varattiin yleensä koko päivä, jonka aikana tarkastettiin useita kohteita. Suurin osa retkistä liittyi viranomaistehtävän hoitoon, mutta myös alueelliseen museotehtävään. Keskeinen osa viranomaistehtävää oli myös osallistua eri hankkeiden viranomais- ym. neuvotteluihin. Niitä oli vuoden aikana kaikkiaan 29 kokousta.

Kehittäminen ja verkostot

Kehittäminen ja verkostot –osion tehtäviin kului 5 % työajasta. Tähän kuului mm. yhteistyö museoviraston ja muiden alueellisten vastuumuseoiden kanssa sekä alan harrastajien kanssa. Arkeologia ja paikallishistoria oli sisältönä ja läpileikkaavana aiheena mukana myös Yliopistokeskus Chydeniuksen luokanopettajakoulutuksen historian 3 op kurssilla, jonka kouluttajana toimin sivutoimisesti keväisin. Teema ”Arkeologinen kulttuuriperintö historianopetuksessa” nostettiin esiin mm. kurssiretkellä sekä historiallisen tiedon luonteen pedagogisoinnissa. Lisäksi rakennettu kulttuuriympäristö oppimisympäristönä ja museo oppimisympäristönä - teemat kuuluivat mainittuun historian kurssiin.

Arkeologia ja erityisesti paikallinen näkökulma arkeologiaan oli sisältönä myös Kokkolan seudun opiston koko lukuvuoden mittaisella arkeologian kurssilla, jossa toimin tuntiopettajana. Opetus yliopistossa ja kansalaisopistossa ei kuitenkaan kuulunut arkeologin työaikaan. Sitä hoidin sivutoimisesti, vaikka sisällöt sopivat hyvin kulttuuriympäristöjen kehittämis- ja verkostotyöhön sekä alueelliseen museotyöhön. Kurssin puitteissa järjestettiin 11.5. retki Kälviän Välikylän arkeologisiin kohteisiin sekä 19.9. Sokojan ja 28.9. Kannuksen arkeologisiin kohteisiin.

Yhteistyöstä museoviraston ja muiden alva-museoiden kanssa arkeologian alalla liittyi yhteisiin asioihin, tiedonvälitykseen ja hankkeisiin mm. valtakunnalliseen museoviraston hallinnoimaan VARK-hankkeeseen, jossa arvotettiin valtakunnallisesti merkittävää arkeologista kulttuuriperintöä koko Suomen alueella. Yhteistyö alan harrastajien kanssa oli lähinnä yhteisiä maastokäyntejä, tietopalvelua ja keskusteluja.

Tieto ja digitalisaatio

Tieto- ja digitalisaatio tehtävä vei 11 % alva-työajasta.

Keskeisin tehtävä tieto ja digitalisaatiossa oli kaikille avoimen kulttuuriympäristön palveluikkunan (kyppi) tietojen ylläpito ja päivittäminen Keski-Pohjanmaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Omien maastoretkien ja eri hankkeita varten teetettyjen inventointien tuloksina tietoja lisättiin ja päivitettiin. Uusia kohteita rekisteröitiin 197, muokattuja kohteita 123, uusia aluerajauksia 143, muokattuja aluerajauksia 16 ja uusia seurantatietoja 1. Yhteensä lisäyksiä ja muokkauksia tehtiin 480 kohteeseen. Tieto- ja digitalisaatioon kuului myös maastoretkillä kertyneen kuva-aineistojen arkistointi sekä lausuntojen ja kannanottojen arkistointi.

Arkeologisen tutkimuksen edistämistä tein myös julkaistujen artikkelien muodossa.

Alueellinen museotyö

Alueelliseen museotyöhön liittyvät tehtävät liittyivät tänä vuonna ennen kaikkea Kälviän kotiseutumuseon ruuhan ajoittamiseen liittyviin asioihin, mm. kyseisestä ruuhesta kertovan näyttelyn rakentamisessa avustamiseen ja tiedottamiseen. Työhön kuului myös muut tapaamiset, kehittäminen ja verkostotyö maakunnassa sekä palvelut alueellisille museoille. Tähän laskin myös arkeologian alan esitelmät, joita toteutettiin vuoden aikana yhteensä 8 kpl. Alueelliseen museotyöhön kuului 8% työajasta.

Rakennettu kulttuuriympäristö (Kokkola) ja restaurointi

kulttuuriympäristöamanuenssi FM tohtorikoulutettava Jouni Mustonen

Kulttuuriympäristöamanuenssi vastaa rakennetun kulttuuriympäristön suojelusta Kokkolan alueella ja restauroinnin neuvonnasta koko maakunnassa. Suurin osa työajasta kuului asiantuntijaviranomaistehtävän hoitoon: lausuntojen ja kannanottojen valmisteluun ja kirjoittamiseen sekä niitä varten tehtyihin maastoretkiin, neuvotteluihin, keskusteluihin ja tapaamisiin. Viranomaistyössä lausuntoja annettiin 44 ja osallistuttiin 107 katselmukseen tai neuvontatapahtumaan.

Kehittäminen, hankkeet ja verkostot

Kulttuuriympäristöamanuenssi vastaa tehtävässään vesirajan kulttuuriympäristön hoidosta ja siihen liittyvästä asiantuntijuudesta. Tämä teema painottui myös vuonna 2024 kehittämistehtävässä.

Vuonna 2020 käynnistetyn Vesimaisema- verkoston kehitystyö. Kokkolassa järjestetyn vuoden 2024 Vesimaisema –seminaarin valmistelu ja toteutus. Useita suunnitteluryhmän työkokouksia. Seminaari 17-18.9.2024 (luento ja opastukset) Työryhmässä mukana K.H. Renlundin museon (ALVA) lisäksi ympäristöministeriö, Museovirasto, Metsähallitus, Väylävirasto, Suomen ympäristökeskus, Kulttuuriympäristötutkimuksen seura, Jyväskylän yliopisto, Turun yliopisto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Kokkolan kaupunki on liittynyt Hinku –verkostoon, jossa pyritään ilmastonmuutoksen hillintätoimiin. Kulttuuriympäristöamanuenssi toimi jäsenenä kaupungin Hinku ohjaus- ja teemaryhmissä. Ryhmillä oli useita kehittämistoimia käsitteleviä toimenpide- ja työkokouksia vuoden aikana.

Tieto ja digitalisaatio

Kulttuuriympäristöamanuenssi osallistui KIOSKI –rakennusinventointitietokannan jatkokehittämiseen kolmen maakunnan ja alueellisen vastuumuseon yhteistyönä. Valtiovarainministeriö myönsi Seinäjoen museoille, K. H. Renlundin museolle ja Vaasan kaupungin museoille avustukset, jotka oli tarkoitettu kuntien digitalisaation yhteishankkeisiin. Seinäjoen museot toimi hankkeen kotipaikkana, mutta se tehtiin yhteistyössä edellä mainittujen aluevastuumuseoiden, tietojärjestelmän omistajan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Hanke on toteutettu Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueilla.

Alueellinen museotyö

Kulttuuriympäristöamanuenssi on tehnyt kohdekartoituksia ja antanut alueellista rakennuskulttuurin ja restauroinnin asiantuntijakonsultaatiota ja toiminut

asiantuntijana konservointikysymyksissä. Museon omien ja yhteistyöverkostojen kautta järjestetyt tapahtumat olivat olennainen osa toimintaa.

Tapahtumia olivat Kokkolan kaupungin kulttuuripalveluiden kyläkierrokset Lohtajalla 8.2.2024, luento Vrak och sjöolyckor i Larsmo och Karleby skärgård Bosundissa 4.4.2024, luento englantilaisesta maihinnousuveneestä ja sen historiasta Kokkolassa 6.6.2024, Tankarin karikokous saarella 31.7.2024 sekä Muuttuva merimaisema – seminaari Kokkolassa 17-18.9.2024.

Vesialueiden kohdekartoitukset:

- Halkokarin ranta, irtolöytöalue 18.4 ja 3.5.2024
- Sannanrannan hylky, pintakuvaus 29.5.2024
- Vanhan sataman diktaalit, 29-30.5.2024
- Soldatskärin telakka-alue, viistoluento 30.5.2024
- Stockö, Virven hylky, pintakuvaus 16.6.2024
- Brudhamn, Kimon ruukin sataman hirsiaikat (Museoviraston kanssa) 4.12.2024

Alueellinen taidemuseotehtävä

taideamanuenssi FM Katriina Meller

Kehittäminen ja verkostot, tieto ja digitalisaatio

Vuoden 2024 kehittämistoiminta painottui tulevien vuosien suunnitteluun. Museo toteuttaa julkisen taiteen ohjelman vastuualueensa kuntien käyttöön ja ohjelma on aikataulutettu valmistumaan alva-suunnitelman kuluva nelivuotiskauden aikana. Julkisen taiteen ohjelmaa työstävät taide- ja taidekokoelma-amanuenssit.

Toimintakaudella 2024 alueelliseen taidemuseotehtävään liittyvää viestintää toteutettiin pääasiassa museon yleisen uutiskirjeen muodossa sekä kiertonäyttelyn viestintäsuunnitelman mukaisesti. Taideamanuenssi toteutti kiertonäyttelykohteiden kirjastoille valmiit viestintäpaketit, joiden avulla kukin kirjasto jakoi tietoa näyttelystä ja oheistapahtumista myös omissa viestintäkanavissaan. Kesäksi julkaistiin maakunta-amanuenssi Risto Känslän toimesta edellisellä toimintakaudella pilotoitu alueellinen kesäesite, joka edisti alueen taide- ja kulttuuriperintötoimijoiden näkyvyyttä ja yhteismarkkinointia. Esite kohdentui alueelliseen taidemuseotehtävään sekä alueelliseen museotoiminnan edistämistehtävään nostaen esiin keskipohjalaisen kuntien kesänäyttelyitä sekä paikallismuseoita. Lisäksi toteutettiin mediaseurantaa maakunnan sanoma- ja paikallislehdistä visuaalisen kulttuurin osalta.

Alueelliset palvelut

Vuoden 2024 taidesisältöinen alueellinen palvelu rakentui huhtikuusta marraskuulle kestäneen kiertonäyttelyn ympärille. K.H.Renlundin museon tuottama kiertonäyttely *Takaa vuorten, maitten, merien* valotti monipuolisena kuvittajana tunnetun Elina Warstan taiteellista tuotantoa ja toi tarinat esille kolmiulotteisina. Näyttely kiersi keskipohjalaisissa kirjastoissa 3.4.–17.11.2024.

Näyttelykokonaisuus rakentui meriaiheisesta kuvitetusta keramiikasta ja erilaisiin laatikoihin toteutetuista kuvituksellisista dioramaamoista. Näyttelyn teokset sopivat tarinallisuutensa puolesta erityisen hyvin kirjastoympäristöön. Teokset esitettiin museon taideboxeissa, jotka sallivat teosten tarkastelun eri suunnista. Tämän liikkuvan kulttuuripalvelukonseptin avulla esillepanot mukautuivat kirjastojen tiloihin ja toivat Warstan teokset koettavaksi laajasti ympäri Keski-Pohjanmaata.

Kokonaisuuteen kuuluivat myös taiteilijan ohjaamat taidetyöpajat, jotka toteutettiin Lohtajalla, Ullavassa ja Kaustisella. Työpajat olivat kaikenikäisille suunnattuja, eivätkä vaatineet ennakoilmoittautumista. Kuvitteellinen tilanne veden täyttämästä maailmasta toimi taustatarinana osallistujien maalatessa puisista palikoista akryylimaalilla asuntolaivoja ja kotitaloja. Warstan apuna kaikissa työpajoissa toimi taideamanuenssi, näyttelymestari ja näyttelyamanuenssi vuorottelivat apukäsinä. Työpajoihin osallistui yhteensä 30 henkilöä (20 lasta, 1 nuori, 9 aikuista).

Näyttelyaikataulu: Lohtajan kirjasto 3.4.–2.5. ja taidetyöpaja 3.4., Toholammin kirjasto 8.5.–9.6., Kannuksen kirjasto 11.6.–4.8., Ullavan kirjasto 6.8.–8.9. ja taidetyöpaja 13.8., Lestijärven kirjasto 10.9.–13.10., Kaustisen kirjasto 15.10.–17.11. ja taidetyöpaja 7.11.

Lisäksi käynnistettiin näyttelyamanuenssina toimineen Elina Vuorimiehen toimesta Kaustiselle sijoittuvan julkisen taiteen iltapäiväseminaarin suunnittelu. Yhteistyötahoina koko aluetta palvelevassa seminaarissa ovat Taike ja Kaustisen kunta, mutta resurssipulan ja henkilöstövaihdosten vuoksi suunnittelu on toistaiseksi tauolla.

8. HENKILÖSTÖN KOULUTUS JA ASIANTUNTIJUUS

Pidetyt asiantuntijapuheenvuorot, luennot ja esitelmät sekä opetus

kokoelma-amanuenssi Nina Axelqvist

- 28.11. Kuraattorikierros Leo Torppa - Elämää Kokkolassa -näyttelyyn Roosin talolla (Anna Katriina Puikon kanssa)

tutkimusamanuenssi Erik Engberg

- 19.1. Esitelmä ruotsiksi, ”Udda artefakt mitt i stadspark – Halkokariträffningen 1854 och det unika krigsbytet som bas för minneskultur och musealt kulturarv” (pohja-aineisto Forsström & Engberg). Järj. SKS: 1800-l tutkimuksen verkoston 14. vuosikonferenssi, ”Muistamisen kulttuurit”, Helsinki 18.1.–19.1.2024.
- 23.5. Esitelmä museon tutkimustoiminnasta: ”Materiellt och immateriellt kulturarv i symbios? Museet som forskarsamhällets nyckelaktör och brobyggare”. Järj. Museoliitto: Suomen valtakunnalliset museopäivät, ”Tutkiva museo”, Jyväskylä 22.–24.5.2024.
- 1.10. Esitelmä suomeksi ja ajankohtaiskatsaus KHRM:n toimintaan. Pohja-aineisto ruotsiksi, Forsström & Engberg: ”Udda artefakt mitt i stadspark – Halkokariträffningen 1854 och det unika krigsbytet som bas för minneskultur och musealt kulturarv”. Järj. ETT ry, Kokkola.

museopalvelujen johtaja Joanna Kurth

- 9.2. Esitelmä ”Mina tankar om kultur”. Järj. Stiftelsen för Nordiska Konstskolan.
- 23.-24.5. Loppuyöseminaarit, kirjalliset palautteet ja arvostamat kuvataiteen koulutusohjelmasta valmistuville. Yrkeshögskolan Novia, Pietarsaari.
- 16.10. Luento ”Kolme kurkistusta arkeen – Kokkolan kaupungin taidekokoelman teokset oman aikansa kuvina ja historiallisena lähdeaineistona”. Järj. Keski-Pohjanmaan kesäyliopisto, ikääntyvien yliopisto.
- 21.11. Luento ”Kolme kurkistusta arkeen – Kokkolan kaupungin taidekokoelman teokset oman aikansa kuvina ja historiallisena lähdeaineistona”. Järj. Kokkolan kansalaisopisto.

taideamanuenssi Katriina Meller

- 8.6. Kuraattorin kierros Ja se sota oli kauhia -näyttelyyn.

tietopalveluamanuenssi Anna Katriina Puikko

- 28.11. Kuraattorikierros Leo Torppa - Elämää Kokkolassa -näyttelyyn Roosin talolla (Nina Axelqvistin kanssa)

arkeologi Lauri Skantsi

- 23.4. Esitelmä esihistoriallisesta ajasta Keski-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaan Keliakiayhdistys, Yhteisöklubi silta.
- 20.5. Kaupunkiarkeologinen kierros lukiolaisten kanssa, Kokkolan suomalainen lukio.
- 12.6. Esitelmä kivikauden kylistä Toholammin Pajamäellä. Järj. kotiseutuyhdistys ja kunta.
- 17.9. Esitelmä maankohoamisesta ja arkeologisten kohteiden ajoittamisesta vesimaisemaseminaarissa. Järj. K.H.Renlundin museo ja vesimaisemaverkosto
- 25.9. Föredrag om stenåldernsbyar i Mellersta Österbotten. Karleby och Jakobstads pensionärer.
- 6.11. Föredrag om utveckling av naturresurser och jägare-samlare samhällen i Mellersta Österbotten. Järj. Ostrobothnia Australis.
- 15.11. Esitelmä Torkinmäen koulun viidensille luokille arkeologin työstä ja jäämies Ötzistä.

taidekokoelma-amanuenssi Susanne Svenfors-Furu

- 1.10. Luento Petterborgin asukkaille kaupungin julkisen taiteen hankinnoista

Osallistuminen koulutus-, seminaari- ja sidosryhmätilaisuuksiin

yhteiset koulutukset

- 29.1 Teams/Onedrive koulutus museon henkilökunnalle

asiakaspalveluvastaava Petri Aspvik

- 13.4. Keski-Pohjanmaan kirjamesut, museon kirjamyyntipiste, järj. työryhmä/vapaaehtoiset, Kokkola
- 6.2. alkaen museotalolle suunnattu Liiketoiminnan ammattitutkinto, Rastor-Instituutti Ry 6.2.2024-21.1.2025

kokoelma-amanuenssi Nina Axelqvist

- 11.1. MuseumPlus registraattorimoduulin pääkäyttäjäkoulutus / Zetcom Nordics
- 13.3. Nationalbibliotekets digitala tjänster, kansalliskirjasto.fi -palvelun hakutoimintoihin liittyvä koulutus / Kansalliskirjasto
- 18.4. Kokoelmakeskuksen benchmarking, Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu
- 29.10. Sopimusoikeus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- 6.11. ISNI-webinaari, ISNI-tunnuksen käytöstä museoaineistojen luetteloinnissa / Kansalliskirjasto
- 19.11. Tekijänoikeuden koulutus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- MuseumPkus-järjestelmän kuukausittaiset pääkäyttäjäinfot

- KOVA-vastuu verkostotapaamiset (Alueellisten vastuumuseoiden kokoelmavastaavien Teams-tapaamiset)

tutkimusamanuenssi Erik Engberg

- 20.3. Seminaari kokoelma- ja yleisötyöstä, järj. Museopedagoginen yhdistys Pedaali ry & TAKO -tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto, Tampere/etäosallistuminen.
- 13.4. Arkistoihminen seminaari, "Makten över det förflutna – ett seminarium om arkiv, minne och framtid". Järj. FSH, Vaasa/etäosallistuminen.
- 18.4. Kokoelmakeskuksen benchmarking, Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu.
- 17.9. Osallistuminen ja yhden seminaarisession puheenjohtajana toimiminen, "Muuttuva merimaisema" -seminaari, järj. KHRM ja valtakunnallinen vesimaisemaverkosto, Kokkola 17.–18.9.9.2024.
- 25.9. Kokoelmakeskuksen benchmarking, Keski-Suomen museo, Jyväskylä.
- 10.10. TAKO -verkoston 15-vuotisseminaari, järj. TAKO ry., Lahti/etäosallistuminen.
- 29.10. Sopimusoikeus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- 19.11. Tekijänoikeuden koulutus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.

museotoimenjohtaja Joanna Kurth

- 7.2. sidosryhmätyöpaja museotoiminnan kehittämisestä
- 14.3. Julkinen taide -iltapäiväseminaari, Wava-opiston SKOFF-hanke, Pietarsaari
- 18.4. Kokoelmakeskuksen benchmarking, Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu
- 22.-24.5. Suomen valtakunnalliset museopäivät, "Tutkiva museo", Jyväskylä
- 6.6. Pohjalaisten museoiden Alva-päivä Kokkolassa
- 12.6. Esihenkilövalmennus, Kokkolan kaupungin johtamiskulttuuri 2.0
- 27.6. Päänäyttelytoteutuksen benchmarking, Pohjanmaan museo, Vaasa
- 25.9. Kokoelmakeskuksen benchmarking, Keski-Suomen museo, Jyväskylä
- 25.10. Sopimusneuvottelut, Tampere
- 4.-5.11. Museoalan teemapäivät, Helsinki

taideamanuenssi Katriina Meller

- 6.6. Pohjalaisten museoiden Alva-päivä Kokkolassa
- 29.10. Sopimusoikeus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- 30.-31.10. Taidemuseopäivät Tammisaarella, Museoliitto
- 19.11. Tekijänoikeuden koulutus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- 21.11. alkaen Museo- ja kulttuurialan tuotekehitystyön erikoisammattitutkinto, Careeria 21.11.2024-31.12.2025:
  - 21.11. Proaktiivinen kehittäminen: Tuotekehitysprosessin valmistelu

kulttuuriympäristöamanuenssi Jouni Mustonen

- 16.2 Kulttuuriympäristöt ja liikenne. Teams, Museovirasto
- 6.6. Pohjalaisten museoiden Alva-päivä Kokkolassa
- 19.11. Tekijänoikeuden koulutus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- 25.11 Uusi rakentamislaki – muutokset, vaikutukset ja haasteet, osa 1. Teams, YM
- 10.12 Uusi rakentamislaki – muutokset, vaikutukset ja haasteet, osa 2. Teams, YM

- 26.11 Klinikka; rakennussuojelun koordinaatio. Teams, ELY-keskus
- 28.11 Pohjalaiset tuulimyllyt. Pohjalainen rakennusperintö ry, Seinäjoki.

tietopalveluamanuessi Anna Katriina Puikko

- 13.3. Nationalbibliotekets digitala tjänster, kansalliskirjasto.fi -palvelun hakutoimintoihin liittyvä koulutus / Kansalliskirjasto
- 18.4. Kokoelmakeskuksen benchmarking, Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu
- 29.10. Sopimusoikeus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- 19.11. Tekijänoikeuden koulutus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.

arkeologi Lauri Skantsi

- 6.6. Pohjalaisten museoiden Alva-päivä Kokkolassa

taidekokoelma-amanuessi Susanne Svenfors-Furu:

- 11.1. MuseumPlus registraattorimoduulin pääkäyttäjäkoulutus, webinaari, Zetcom
- 14.3. Julkinen taide -iltapäiväseminaari, Wava-opiston SKOFF-hanke, Pietarsaari
- 18.4. Kokoelmakeskuksen benchmarking, Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu
- 22.5 Julkisen taiteen klinikka -webinaarisarja: Osallistuminen kilpailuun II, Suomen Kuvanveistäjäliitto
- 23.10. Julkisen taiteen klinikka -webinaarisarja, Suomen Kuvanveistäjäliitto
- 29.10. Sopimusoikeus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.
- 6.11. ISNI tutuksi museoissa -webinaari, Kansalliskirjasto yhteistyössä Museoliiton kanssa
- 19.11. Tekijänoikeuden koulutus museoille (Veli-Markus Tapio). Järj. Museoliitto, Helsinki/etäosallistuminen.

Julkaisutoiminta

taideamanuessi Katriina Meller:

- *Marginaalista lähtee* -julkaisun *Von den Rändern der Kunst* -käännöslitteen koordinointi yhdessä Joanna Kurthin kanssa

arkeologi Lauri Skantsi:

- Artikkelikyläelämää kivikauden Keski-Pohjanmaalla. *Hiisi-lehti*.
- Artikkelikyläelämää Miekkejärven ja Vähäjoen rannoilla. *Kälviän Joulu 2024*.
- Artikkelikyläelämää Från byar till skärgård. Utveckling av bosättningen i Mellersta Österbotten under stenåldern. *Studia Archaeologica Ostrobothnia*. (artikkeli kirjoitettu 2024, kirja julkaistaan alkuvuodesta 2025)

taidekokoelma-amanuessi Susanne Svenfors-Furu:

- Artikkelikyläelämää "Koulu sai prosentitaideteoksensa – mitä sitten tapahtui? Prosentitaidetta koulu- ja päiväkotitarjossa Kokkolassa" julkaisussa *Julkisen taiteen äärellä. Näkökulmia julkisen taiteen tilaan*.

Edustus- ja luottamustehtävät

tutkimusamanuessi Erik Engberg

- Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestön luottamusmies (kulttuuri- ja vapaa- aikatoimiala, konsernihallinto, KVTES) ja varapääluottamusmies (KVTES)

- Keski-Pohjanmaan Kulttuuriliitto ry:n hallituksen jäsen museon edustajana sekä museon yhteyshenkilö Kulttuuriliiton siirtolaisuuden historiaan keskittyvässä tutkimushankkeessa.
- Jäsen Kokkolan kaupungin nimistötiimissä.
- Museon asiantuntijajäsenenä Kokkolan kaupungin KulVa-lautakunnan nimeämässä työryhmässä, joka edistää julkaisuhanketta Kokkolan kouluhistoriasta 1874–2024.

museopalvelujen johtaja Joanna Kurth

- ICOM-Suomen komitean hallitus, projektivastaava
- Teemapäivät 2024 sisältötyöryhmä, Museoviraston kutsumana
- Kokkolan kaupungin julkisen taiteen sijoittamisen työryhmä
- Urheilutalon kehittämistyöryhmä

kulttuuriympäristöamanuenssi Jouni Mustonen

- Kokkolan kaupungin ja museotoimen edustaja Tankarin karitoimikunnassa
- Kokkolan kaupungin Hinku ohjaus- ja teemaryhmien jäsen
- Keski-Pohjanmaan liiton modernin kulttuuriperinnön ohjausryhmän jäsen
- Edustaja Merialuesuunnittelun sektoriyhteyshenkilöryhmässä
- Edustaja Limisaumaveneringissä (Museoviraston ohjaama)
- Edustaja Pohjanmaan museoiden Kulttuuriympäristön hoidon yhteistyöryhmässä

9. HENKILÖKUNTA

Vakansseilla työskentelevä henkilökunta

Kurth Joanna
Kangasvieri Stina

museopalvelujen johtaja
palvelusihteeri

Aspvik Petri
Axelqvist Nina
Engberg Erik
Järvelä Pirkko
Känsälä Risto
Laasasenaho Jere
Luokkala Milla
Meller Katriina
Mustonen Jouni
Pasanen Sari
Puikko Anna Katriina
Riskä Marcus
Skantsi Lauri
Suutari Elina
Svenfors-Furu Susanne
Witting-Kangasniemi Monica
Vuorimies Elina
Yli-Luoma Mirja

asiakaspalveluvastaava
kokoelma-amanuenssi
tutkimusamanuenssi
maakunta-amanuenssi, työvapaalla alk. 2.5
maakunta-amanuenssin sijainen 1.6 alkaen
näyttelymestari alkaen 1.11
asiakaspalveluvastaavan osa-aikasijainen
taideamanuenssi
kulttuuriympäristöamanuenssi
yleisötyön amanuenssi
tietopalveluamanuenssi
museomestari
arkeologi
näyttelyamanuenssi, alkaen 1.9.
taidekokoelma-amanuenssi
asiakaspalveluvastaava
näyttelyamanuenssin sijainen, 31.8. saakka
viikonloppuvahtimestari

Projekti- ja kesätyöntekijät sekä muut määräaikaiset työntekijät

Viikonloppuisin yleisötilojen asiakaspalvelussa vuorotteli 13 nuorta.

Yhteensä 15 kesätyöntekijää palkattiin Roosin talon, museokorttelin sekä Kaarlelan ja Lohtajan kotiseutumuseoiden, Palomuseon asiakaspalveluun ja korkeakouluharjoittelijan apulaiseksi. Korkeakouluharjoittelijoita oli kaksi, yksi media-alan harjoittelija sekä kaksi koululaista TET-harjoittelussa. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli yksi henkilö.

Leo Torppa Asvaltointi Rahmin talon edessä. Kuva Joni Virtanen KHRM.